

Παύλος Κριτοπούλος

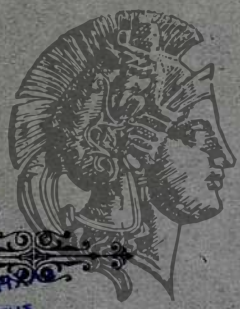
2GR

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΑΠΟ ΑΛΩΣΕΩΣ ΧΡΩΝΩΝ - ΤΕΥΧΟΣ Θ'.

ΠΑΥΛΑΚΙΣ ΚΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Handwritten signature
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΡΩΟ
ΕΘΦ. ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 42 ΣΤΑΔΙΟΥ 42

1923

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΑΠΟ ΑΛΩΣΕΩΣ ΧΡΟΝΩΝ - ΤΕΙΧΟΣ Θ'.

ΠΑΥΛΑΚΙΣ ΚΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΟ

ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 42 ΣΤΑΔΙΟΥ 42
1923

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. ΦΡΕΡΗ - ΣΥΡΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ὑπὸ τοῦ καταστήματος Βασιλείου ἐκδομένης «Ἱστορικῆς Βιβλιοθήκης τῶν ἀπὸ ἀλώσεως χρόνων», ἐν ἣ δημοσιεύονται ἔργα τοῦ ἐρευνητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, τοῦ Χίου Περικλέους Ζεργλέντου, ἐθεώρησα καθήκόν μου νὰ προτάξω ὀλίγας βιογραφικὰς σημειώσεις.

Ὁ Περικλῆς Ζεργλέντης ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἐρμούπολιν τὴν 26ην αὐγούστου τοῦ 1852 ἐκ γονέων Χίων, τοῦ Γεωργίου Ζεργλέντου καὶ τῆς Ἀργυρῶς Μαξίμου γεννηθέντων ἐν Χίῳ ἀμφοτέρων αἱ οἰκογένειαι Ζεργλέντου καὶ Μαξίμου ἦσαν ἐκ τῶν παλαιότερων καὶ ἀριστοκρατικωτέρων τῆς Χίου.

Ἀφοῦ ἐδιδάχθη ὁ Περικλῆς Ζεργλέντης τὰ πρῶτα γράμματα ἐν Σύρῳ, μετέβη τὸ 1867 εἰς Μασσαλίαν, ἐνθα διήκουσε μαθήματα ἐν ἔτος εἰς τὸ ἐκεῖ αὐτοκρατορικὸν λυκεῖον, τὸ δὲ 1870 ἐστάλη εἰς Λονδίνον εἰς τὸν ἐμπορικὸν οἶκον τῶν θείων του Μαξίμων, τὸν ὁποῖον ἔπειτα καὶ διηύθυνεν.

Ἐνῶ ὁ Ζεργλέντης ἠσολεῖτο εἰς τὸ ἐμπόριον, ἤρχισεν ἐν Λονδίνῳ τὰς ἱστορίας του μελέτας εἰς τὸ Βρετανικὸν μουσεῖον, ὅπως ἄλλοτε ὁ Κοραῆς ἐν Ὀλλανδίᾳ παρὰ τὰς ἐμπορικὰς του ἐργασίας ἤρχισε νὰ καλλιεργῇ καὶ τὰ γράμματα, τὸ εὐεργετικὸν περιβάλλον ἐν Εὐρώπῃ, τὸ διαφέρειν τῶν ξένων διὰ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ διὰ τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, ἡ ἑλληνικὴ φιλοπατρία ἐπέδρασαν κατὰ τρόπον παραπλήσιον ἐπὶ τοὺς δύο Χίους λογίους, τὸν Κοραῆ καὶ τὸν Ζεργλέντην.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ καταστήματος Μαξίμου ἐπανῆλθεν ὁ Ζεργλέντης εἰς Σύρον, ὑπηρέτησε τὴν στρατιωτικὴν του θητείαν τὸ 1878 καὶ ἔπειτα ἀποχωρισθεὶς τελείως τοῦ κερδίου καὶ ἐμπολαίου Ἐρμοῦ ἀφιερῶθη εἰς τὴν λατρείαν τοῦ λογίου Ἐρμοῦ καὶ τῶν Μουσῶν.

Ἦδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1870 ἤρχισε νὰ δημοσιεύῃ κατὰ πρῶτον λαογραφικὰ ¹, τὸ 1877 ἐδημοσίευσεν τὴν πρώτην ἱστορικὴν του

1. Νεοελληνικὰ ἀνάλεκτα περιοδικῶς ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου Παρνασοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1870, εἰς 8ον), τόμ. Α', σελ. 93—94, 111—114, 121—122, 188—189, 194—209).—Ἐφημερὶς τῶν φιλομαθῶν, (ἐν Ἀθήναις, 1871, εἰς φύλλ.), ἔτει ΙΘ', σελ. 2382—2383).—Ἀνέκδοτα δημοτικὰ ἄσματα, ἐν Παρνασοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1877, εἰς 8ον), τόμ. Α', σελ. 390—395).—Κερκυραϊκὸν δημοτικὸν ἄσμα, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1891, in 8°), Bd. XI, S. 132—134).

μελέτην περὶ τοῦ διδασκάλου Ἀζαρία Τζιγάλα, ἀπὸ δὲ τοῦ 1885 μέχρι σήμερον ἦτοι ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν περίπου εἰργάσθη συνεχῶς μὲ καταπληκτικὴν γονιμότητα καὶ ἐξέδωκε περὶ τὰς ἑκατὸν ἱστορικὰς πραγματείας, ὅλας πρωτοτύπους ἀναφερομένας εἰς ἀγνώστους εἰδήσεις ἢ εἰς ἔλεγχον ἐσφαλμένων γνωμῶν. Πρὸ πάντων ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας, διεφωτίσθη ὑπὸ τοῦ Ζερλέντου, ταύτην δὲ οὐδεὶς ἄλλος λόγιος οὔτε Ἕλλην οὔτε ξένος γνωρίζει σήμερον καλύτερον.

Τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐλαττώσῃ τὸν ἐθνουσιασμὸν καὶ τὴν δημιουργικότητα τοῦ ἔρευνητοῦ, οὔτε τοῦ κράτους, οὔτε τοῦ περιβάλλοντος ἢ ἀδιαφορία, ἢ ὁποία συνήθως παρ' ἡμῖν μαραίνει τῶν πολλῶν τὸν ζῆλον καὶ καθιστᾷ ἀδρανεῖς πολλὰς καὶ τοῦ πανεπιστημίου καθηγητάς! Ὁ Ζερλέντης ἠντιλησεν ἐξ ἑαυτοῦ καὶ μόνου τὸν ἐθνουσιασμὸν τὸν ἱερὸν καὶ τὴν ἐπιμονὴν πρὸς ἐπιστημονικὴν μεγαλουργίαν. Διακρίνει δηλαδὴ τὸν Ζερλέντην ἡ χαρακτηριστικὴ ιδιότης τῶν ἰσχυρῶν ἀδράων, οὔτινες περιφρονοῦντες τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν ἀπάθειαν τοῦ περιβάλλοντος, δὲν ἀπογοητεύονται ποτέ, ἀλλ' εὐπιστοῦσι μόνον εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν δημιουργίαν τὴν ἠθικὴν, τὴν ἐσωτερικὴν ἱκανοποίησιν, ἣτις μόνη εἶναι δι' αὐτοὺς ἀπαραίτητος.

Τοιοῦτος ὢν ὁ Ζερλέντης δὲν ἐζήτησε θέσεις, οὔτε ἀμοιβὰς καὶ διακρίσεις ἀπὸ τὸ κράτος, ἀλλ' ἐδαπάνησε τὴν οἰκογενειακὴν του περιουσίαν διὰ τὴν ἐρευνᾶν τῆς πατρῴου ἱστορίας· ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ζερλέντου ἔδρασεν ὁ Ἕλλην ἦρωας, ὅπως ὤφειλε κυρίως τὸ κράτος ἢ τὸ πανεπιστήμιον νὰ ἐργασθῆ ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Γνώστης πολλῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, περιηγήθη ἰδίαις δαπάναις ἐκ Σύρου, ὅπου πάντοτε διέμεινε, τὴν Τουρκίαν, τὴν Ἰταλίαν, τὴν Γερμανίαν, τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Ὀλλανδίαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ τῶν ἀρχείων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀπεκόμιζε πάντοτε τὰ ἀντίγραφα καὶ τὸ ἴλικόν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν μελετῶν του· κατήρτισε πολίτιμον βιβλιοθήκην ὄλων τῶν ἀναγκαίων, καὶ τῶν σπανιωτάτων ἀκόμη βιβλίων τῶν χρησίμων εἰς τὰς ἐρεῦνας του καὶ οὕτω ἠδύνατο νὰ ἐργάζεται παραμένων πάντοτε εἰς τὴν ἀγαπητὴν του Σύρον, τὴν δευτέραν τρόπον τινὰ Χίον του. Πολλάκις ἐταξείδευσεν εἰς Ἀθήνας ἢ καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν διὰ νὰ ἴδῃ βιβλίον τι χρήσιμον εἰς τὴν μελέτην του, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ἐν τῇ ἰδιαιτέρῳ του βιβλιοθήκῃ· κατὰ μίαν τοιαύτην ἐπίσκεψιν εἰς Ἀθήνας

ἀπεκλείσθη μετὰ τὸν νοέμβριον τοῦ 1917, ἐπὶ ἕξ μῆνας, ἐταλαιπωρήθη οἰκονομικῶς μέχρι κλονισμοῦ τῆς ὑγείας του καὶ ἠγαγκάσθη τέλος διὰ λέμβου νὰ διασπάσῃ τὸν ἀποκλεισμόν τῶν συμμάχων καὶ διὰ Ραφίνας—Πεταλιῶν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Σῆρον!

Ἐκτακτικὸν καὶ ἰδιαιτέραν ἐμπειρίαν ἀπέκτησεν ὁ Ζεργλέντης εἰς τὴν ἐξιχνίασιν ἀνεκδότων κειμένων καὶ διὰ τοῦτο αἱ μελέται του στηρίζονται πάντοτε ἐπὶ τοιούτων, παρέχουσι πάντοτε νέας εἰδήσεις καὶ εἶναι πάντοτε τελείως πρωτότυποι. Τὴν ἀναμάσθησιν ἢ ἐπανάληψιν ἐγνωσμένων πραγμάτων ἀπέφυγε μετ' ἐπιμονῆς ὁ Ζεργλέντης καὶ δὲν ἐκαλλιέργησε διὰ τοῦτο οὔτε τὴν ἐκλαίκευσιν τῶν μελειῶν του. Δὲν ἐπιχειρῶ ἐνταῦθα εἰδικὴν ἀνάλυσιν τοῦ ἔργου, διότι αὕτη θὰ ἐξετείνεται εἰς μέγα μῆκος καὶ θὰ ἀπῆιτι χῶρον, τὸν ὁποῖον δὲν διαθέτω. Παραπέμπω τοὺς ἀναγνώστας εἰς τὸν ἐν τέλει δημοσιευόμενον μακρὸν κατὰλογόν, ὁ ὁποῖος εὐκολύνει τὴν ἀναγνώρισιν καὶ ἐκτίμησιν τοῦ μεγάλου ἐπιστημονικοῦ ἔργου τοῦ Ζεργλέντου.

Πλὴν τῶν δημοσιευθέντων ὑπάρχει ἀκόμη τεράστιος ἐργασία ἐτοιμῆ ἀδημοσίευτος· ἐὰν ὑπῆρχε παρ' ἡμῶν ἀκαδημία καὶ ἐνίσχυε τὴν ἐπιστήμην, θὰ ἐφρόντιζε καὶ περὶ ἐκδόσεως τῶν ὑπολειπομένων τοιλάσσων ἀνεκδότων ἔργων τοῦ Ζεργλέντου καὶ περὶ ἀπονομῆς φόρου τιμῆς δι' ἐορτασμοῦ τιμῆς θὰ ἐκδόσεως ἀναμνηστικοῦ τεύχους ἐπὶ τῇ ἐβδομηκοστῇ ἐπετείῳ ἑνὸς ἡρώος τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης, ἣ ὁποία δὲ δὲν ἔχει καὶ τόσους πολλούς! Τώρα δυσστηγῶς ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ χαθῇ τὴν ἐργασία διοφωτιστικῆ τῆς δράσεως καὶ τῶν βασάνων τῶν πατέρων μας.

Τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἐθεώρησα καθήκόν μου ὡς Χρὶς πρὸ πάντων νὰ προτάξω τοῦ ἐν τέλει δημοσιευομένου καταλόγου τὰς δλίγας αὐτὰς λέξεις ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ νὰ εὐχηθῶ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς νεωτέρους ἐρευνητὰς καὶ ἐπιστήμονας τῆς Ἑλλάδος ὁ ἡρωϊσμός τοῦ Ζεργλέντου ὡς παράδειγμα μιμήσεως ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πατρίδος¹.

Ἐξ Ἀθηνῶν κατ' Ἰούνιον τοῦ 1923.

K. AMANTOS

1. Ἐνωρίτερα τὸ ἐν Βερολίῳ ἀρχαιολογικὸν Ἰνστιτούτον κατενόησε τὴν περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ ἐπίδοσιν τοῦ Ζεργλέντου, ὃς ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ περιοδικῇ τῆς ἐν Ἀθῆναις γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς ἐπιγραφῆς ἐκ Νάξου καὶ Ρόδου, δι' ὃ κατέταξεν αὐτὸν ἐν τοῖς ἑταίροις αὐτοῦ. (Ἐπιγραφαὶ ἐκ Νάξου ἐν Mittheilungen des deutschen archäologischen Institutes in Athen. (Athen, 1883, in 8°),

Ὁ ἐλλόγιμος ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, καθηγητὴς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ, εἶ πέρ τις καὶ ἄλλος γνώστης τῆς ἀπὸ ἀλώσεως ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, ὁ νῦν μητροπολίτης Ἀθηνῶν, ἀγγέλλων τὴν ἐκδοσιν τοῦ πρώτου τεύχους τῶν «Ἱστορικῶν ἐρευνῶν περὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν νήσων» σημειοῦται ὅτι «τὸ προκείμενον ἔργον τοῦ Ζερλέντου ἔχει μεγάλην ἐπιστημονικὴν ὄξιαν οὐχὶ μόνον διότι τὸ πρῶτον παρ' ἡμῖν γίνονται εἰδικαί ἐρευναι περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τῶν νήσων, ἀλλὰ καὶ ταύτας ἀνέλαβεν ἀνὴρ εἰδικώτατος, ἄοκνος ἐρευνητὴς τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ ἀρχείων καὶ ἀκριβέστατος ἐν πᾶσιν»· «ἡ παράθεσις ἰδίως τῶν ἀνεκδότων κειμένων καὶ ἐγγράφων προσδίδει εἰς αὐτὸ ἔξαιρετικὴν σπουδαιότητα. Διὰ τοιούτων συγγραμμάτων δύναται νὰ συλλεγῇ ἐπιμελῶς τὸ ἐν τοῖς ἀρχαίοις ἀποκείμενον πλουσιώτατον ἀνεκδοτὸν ἱστορικὸν ὑλικὸν καὶ ἐπ' αὐτῶν νὰ στηριχθῇ ἡ ἀνερευνήτος ἔτι καὶ ἀγνωστος ἱστορία τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας ¹» (Σ. Ε.).

Παυλάκις Κριτοπούλος.

Ἐν τοῖς ἀπὸ ἀλώσεως δοκίμοις ἀρχοντικῆς εἰκῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει καταλέγεται καὶ εἰκὴς τῶν Κριτοπούλων. Ἐπὶ Ἱερεμίου πατριάρχου ἡ Κριτοπούλινα ἀφιέρωσεν εἰς τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν «διάφορα σκευὴ καὶ κτήματα εἰς μνημόσυνον αὐτῆς τε καὶ τῶν γονέων αὐτῆς» ². Ἐν τῇ ἔτει 1548, μηνὶ νομβρίῳ, καθαιρέσει τοῦ πατριάρχου Διονυσίου τοῦ ἀπὸ Νικομηδείας φέρεται συνυπογεγραμμένος

Bd. VIII, S. 384—385). Ἐπιγραφαὶ ἐκ Ρόδου, ἐν Mittheil. d. deut. arch. Inst. in Athen, (Athen, 1884, in 8°), Bd. IX, S. 385—386, (Athen, 1888, in 8°), Bd. X, S. 70—76). Ἐπιγραφαί, ἐν Mittheil. des deut. arch. Inst. in Athen, (Athen, 1889, in 8°), Bd. XIV, S. 213) καὶ ἐν ἄλλοις τόμοις (Σ. Ε.)

1. Ἐκκλησιαστικὸς φάρος, (ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, 1915, εἰς 8ον), τόμ. ΙΔ', σ. 366—367.

2. Ἀθην. Παπαδοπούλου — Κεραμέως Κατάλογος τῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ χειρογράφων βιβλίων, ἐν Παραστήματος τοῦ κ' καὶ δ' τόμου τοῦ περιοδικοῦ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1892, εἰς 4ον), σελ. 97. — Μανουὴλ Ι. Γεδεών Χρονικά τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου καὶ τοῦ γαυρῶ. (ἐν Κωνσταντινουπόλει, χωρδ', εἰς 8ον), σελ. 143. — Περίληψις πατριαρχικῶν ἐγγράφων (τῆς Νομικῆς συναγωγῆς Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων), ἐν Κ. Ν. Σάββα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, (ἐν Βενετίᾳ, 1872, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 548.

ἐν τοῖς δοκίμοις καὶ ὁ Πασχάλις Κριτόπουλος ¹. ἔτει 1584, μηνὶ ἀπριλίῳ, «ἀφιέρωσεν ὁ ἐν ἀρχουσιν εὐγενέστατος κύρ Γεώργιος ὁ Κριτόπουλος τῷ σεβασμίῳ ναῶ τῆς Παμμακαρίστου κανδύλαν μίαν ἀργυρᾶν δραμίων τετρακοσίων, ἤγουν υ', εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ τε καὶ τῶν γονέων αὐτοῦ καὶ συγγενῶν» ². καὶ ἔτει 1651 ἔξαρχοι πατριαρχικοὶ ἦσαν ὁ Ἀρδαμερίου Θεοφάνης καὶ ὁ κυρίστῃς Κριτόπουλος ὁ ἐξάδελφος τοῦ ἐνδοξοτάτου ἀρχοντος κυρίστῃ Παυλάκι ³.

Ἄλλ' ὁ ἐπισημίτερος ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Κριτοπούλων ἐγένετο ὁ Παυλάκις, οὗτος ἀνεμίχθη εἰς τὴν ἀνάρρητιν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Ἰωαννικίου τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας καὶ ἐδαπάνησε πρὸς τοῦτο. Ὁ πατριάρχης Ἰωαννίκιος προσέστη τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, τὸ πρῶτον ἔτεσι 1646—1648· κατὰ τὴν πρώτην δὲ αὐτοῦ πατριαρχίαν ἀνεμίχθη ὁ Παυλάκις, ἦτοι ἐξεβιάσθη παρὰ τῶν κρατούντων νὰ ἀποτίσῃ τὸ διὰ τὴν ἀνάρρησιν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τοῦ Ἰωαννικίου τίμημα εἰς τὸν σουλτάνον, ἦν δὲ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τὸ ἀποτιμωμενὸν τίμημα εἴκοσι χιλιάδες τάλληρα· περὶ οὗπερ φαίνεται ἐκ τῶν διηγηθητομένων καὶ τῶν ὄσων σημειοῦται ὁ Κορνήλιος Μάγνης εἰς τὴν ἀνάρρητιν ἐκάστου νέου πατριάρχου. Οἱ Ὀσμανίδαι σημειοῦται οὕτως ἐπιθυμοῦντες αἰεὶ ποτε νὰ ὠφελθῶσιν ἐκ τῆς ἐκάστοτε νέας ἐκλογῆς πατριάρχου, συλλαμβάνουσιν ἕνα ἐκ τῶν δώδεκα ὑπολογιζομένων πλουσίων ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλήνων, ὃν φυλακίζουσιν εἰς τὸ βάθος πύργου, ἵνα δὲ ἐλευθερωθῇ ὀφείλῃ νὰ ἀποτίσῃ τὸ εἰς

1. Emile Legrand Notice biographiques sur Jean et Théodosie Zygomalas, (Paris, 1889, in 4°), p. 88-90.— Β. Μυστακίδου Περὶ τῶν πατριαρχῶν Διονυσίου β' καὶ Μητροφάνους γ' καὶ τῆς καθιέρσεως αὐτῶν κατὰ νέα ἀνέκδοτα ἔγγραφα, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1890, εἰς φύλλ.), ἔτει Δ', σελ. 187—188.

2. Ἄλκν. Παπαδοπούλου — Κεραμείως Συμβολαὶ εἰς τὴν χρονολογίαν καὶ ἱστορίαν τῶν μεταγενεστέρων πατριαρχῶν, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1883—1884, εἰς φύλλ.), ἔτει Δ', σελ. 385, — τοῦ αὐτοῦ Κατάλογος τῶν ἐν τῷ ἑλληνικῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ χειρογράφων βιβλίων, ἐν Πρακτικῆς τοῦ 2'—26' τόμου τοῦ περιοδικοῦ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, σελ. 95.

3. Μ. Ι. Γεδεών Προϊκόντης ἐκκλησιαστικῆ παροικία, ναοὶ καὶ μοναί, μητροπολιταὶ καὶ ἐπίσκοποι, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1895, εἰς 8ον), σελ. 171—172.

τὴν ἀνάρρησιν τοῦ νέου πατριάρχου εἰς τὸν σουλτάνον ὀριζόμενον τίμημα ¹. ὃ ἐγένετο χρέος τοῦ πατριαρχείου ἀποδιδόμενον εἰς τὸν ἀποτίσαντα· τοιοῦτόν τι ἔπαθε καὶ ὁ Παυλάκις εἰς τὴν ἀνάρρησιν εἰς τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Ἰωαννικίου τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας.

Ἐκ γράμματος τοῦ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως, τὸ δεύτερον πατριαρχούντος, τοῦ ἔτους 1649 μηνὸς μαΐου τριακοστῆ πρώτῃ, μανθάνομεν ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησία ἐτοράττετο ὑπὸ ποικίλων περισπασμῶν, καὶ ἰδίᾳ «τρεις διαφοραὶ νὰ τὴν συγχίζουσι ἡμέρα τῆ ἡμέρα καὶ νὰ ἀκολουθῆ ζῆμιά τε καὶ ὄλεθρος ἐπ' αὐτὴν κατὰ τὸ ἐν ἡμῖν χρέος»· τούτου ἕνεκα ὁ πατριάρχης Παρθένιος καὶ οἱ εὐρισκόμενοι ἐν τῇ μεγαλοπόλει καὶ τῷ Γαλατᾷ ἄρχοντες καὶ κληρικοὶ καὶ λοιποὶ πρωτεύοντες πασῶν τῶν ἐνοριῶν «ἠθελήσαμεν νὰ λύσωμεν τὰς αὐτὰς τρεῖς διαφορὰς καὶ νὰ εἰρηνεύσωμεν οὐ μόνον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸν ποιμένοντα αὐτὴν ἀποστολικῶς τε καὶ κανονικῶς καὶ ἰθύοντα τῇ τοῦ Χριστοῦ χάριτι παραγιώτατον ἡμῶν αὐθεντήν καὶ θεσπότην τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην κύριον κύρ Παρθένιον», ἦσαν δὲ ἰδίᾳ αἱ παραττουσαὶ τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαν τρεῖς διαφοραὶ αἵδε· «ἡ ζήτησις τῶν ἄσπρων τοῦ τιμιωτάτου καὶ εὐγενεστάτου ἄρχοντος κυρίτση Παυλάκη, ἅπερ λέγει δαπανῆσαι ἐν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τῷ καιρῷ τῆς πατριαρχείας τοῦ κύρ Ἰωαννικίου, ἡ δευτέρα ἡ ἠνάπαυσις τοῦ αὐτοῦ κύρ Ἰωαννικίου, καὶ ἡ τρίτη ἡ ὄπωπδήποτε γεγονυῖα παιδεία τῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν καὶ ἄλλων»· τούτου ἕνεκα οἱ πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν ταχθέντες ἔλαβον γράμματα ἀδείας παρὰ τοῦ πατριάρχου Παρθενίου, τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος κυρίτση Παυλάκι, τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Γαλατᾷ ἀρχόντων καὶ τῶν πρωτεύόντων πασῶν τῶν ἐνοριῶν, καὶ τέταρτον καὶ τελευ-

1. Quanto di più curioso, e vago hà potuto raccorre Cornelio Magni nel secondo biennio da esso consumato in viaggi e dimore per la Turchia. (Parma. 1692, in 12°), parte II, p. 73—75.

ταῖον τῶν πανιερωτάτων μητροπολιτῶν. Τὰ μετὰ ταῦτα τυγχάνουσιν ἄγνωστα. Περί τῶν εἰρημένων τριῶν αὐτῶν διαφορῶν εἶναι τὸ δημοσιευόμενον γράμμα τοῦ πατριάρχου Παρθενίου ἐκ τῆς Δοσιθέου τοῦ Ἱεροσολύμων Νομικῆς συναγωγῆς μεταγραφέν.

Ὁ Παυλάκις ἦν οὐχὶ τῶν κατ' ἐπάγγελμα διπλωματικῶν μεσιτῶν, οἷς παρά τῇ Ὀσμανιδῶν αὐλῇ ἐχρῶντο οἱ πρέσβεις τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐθνῶν καὶ οἱ τιμαριῶται Ὀσμανῖδαι, ἐξ οὗ συνήθως πολλὰ ἐκέρδιζον· ὁ Παυλάκις ἰδίως ἀνεμίγνυτο εἰς τὰ τῶν Πολωνῶν, Βλάχων καὶ Μολδαυῶν. Ἐν τῇ περιηγήσει τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας Μακαρίου συγγραφείσῃ ἀραβιστὶ ὑπὸ τοῦ ἀρχιδιακόνου αὐτοῦ Παύλου τοῦ ἐκ Χαλεπίου, μεταφρασθεῖσα δὲ ἀγγλιστὶ ὑπὸ F. G. Belfour σημειοῦται περὶ τοῦ Παυλάκι τάδε. «Διεπεραιώθημεν εἰς Χάσκει, μηνὶ νοεμβρίῳ τοῦ ἔτους 1652, αἰκούμενον ὑπὸ Ἑβραίων καὶ χριστιανῶν καὶ ἐπισκευθήμεν τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, εὑρομεν τὴν πατριάρχην Ἰωαννίκιον τὸν ἀπὸ Ἰρακλείας τὸ δευτέρον πατριάρχοντα, πρῶτον γέγονον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Παυλάκι· μαρτυροῦντα τὸν ἡγεμόνα τῆς Μολδαυίας Βασιλείου, ἐν ᾧ προέδωκεν, ἀπέστειλεν ὁ ἡγεμὼν καὶ ἐφόνευσαν. Ὡδήγησαν ἡμᾶς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὠκοδομημένον ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐπὶ ξυλίνων πασσάλων κατὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκοδομίαν, περιλαμβάνει μέγαν ἀριθμὸν δωματίων καὶ διαμερισμάτων καὶ ἐκ μαρμάρου λουτήρα, οἱ κῆποι εἶναι ἀξιοθέατοι καὶ οἱ αὐλακες ἐπικεχρησμένοι, ὑπάρχει ἐν αὐτοῖς νάσι, πάντα ταῦτα βλέπουσιν εἰς τὴν θάλασσαν¹. Ἐκ τούτων γίγνεται δῆλον ὅτι ὁ Παυλάκις ἦν ἀνὴρ πλουσιώτατος.

Τὸν ἔτει 1651 βίαιον διὰ στραγγαλισμοῦ θάνατον τοῦ πατριάρχου Παρθενίου τοῦ ἀπὸ Ἀδριανουπόλεως Μελέτιος ὁ Ἀθηνῶν καὶ Ἀθανάσιος Κομνηνὸς Ὑψηλάντης ἀποδίδου-

1. The travels of Macarius patriarch of Antioch, written by his attendat archileacon Paul of Aleppo in Arabic. translated by F. C. Belfour, (London 1836, in 8°). tom. I, p. 25-26.

σιν εἰς τὸν Παυλάκιν, ὃν ψευδῶς μετ' ἄλλων διέβαλλε πρὸς τοὺς κρατοῦντας ¹. Δοσιθεὸς ὁ Ἱεροσολύμων τὰ τοῦ βιαίου θανάτου τοῦ Παρθενίου διηγείται ὡς ἐξῆς «τοῖς ἡγεμόσι τῆς Βλαχοβογδανίας ἐπεβούλευσε ταπεινώσαι ζητῶν»· καὶ ἐπιπροστίθεται ὅτι ὁ πατριάρχης Παρθένιος διώκων ἐπὶ χρηματισμῶ Παΐσιον τὸν Ἱεροσολύμων πατριάρχην «προσέθηκεν ἐπιβουλεύειν παρὰ τῇ βασιλικῇ Πόρτα Βασιλείῳ (Λουπούλῳ) τῷ Μπογδανίας ἡγεμόνι καὶ Ματαίῃ (Βασαράβα) τῷ Βλαχίας ἡγεμόνι· οἴμοι τί τὸ μετὰ ταῦτα; ἐσυγχώρησεν ὁ Παΐσιος τοὺς αὐθέντας καὶ ἔστειλαν καὶ ἐξεδίασαν καὶ ἐπνιξαν τὸν Παρθένιον» ².

Περὶ τοῦ βιαίου θανάτου τοῦ πατριάρχου Παρθενίου ὁ Σίμων Ρενίγερὸς ἀντιπρεσβευτὴς τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Γερμανῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει γράφει αὐτῷ, ἔτει 1651 μηνὸς μαΐου ἐβδόμῃ καὶ εἰκοστῇ, τάδε «ἔχθεσ συνέλαβον τὸν πατριάρχην καὶ δέσαντες ἐπεβίβασαν ἐπὶ πλοίου καὶ ἀπήγαγον· ποῦ ἦ τί ποιήσουσιν αὐτὸν διηγήσεται προσεχῶς. Πολλάκις διενόηθησαν ἐὰν πράξωσι ταῦτα, ἀλλ' ἐκνήθη ναὶ διασῶγῃ τὸν ὄμιον· οἱ φονεῖς ἐνδυσθέντες ἑλληνικὰ ἐνδύματα ἔφερον κυανῆν ταινίαν ³. Πιθανῶς ἐνεχόνται εἰς τοῦτο οἱ ἡγεμόνες Βλάχων

1. Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία Μελετιοῦ μητροπολίτου Ἀθηνῶν, (ἐν Βιέννῃ 1784, εἰς 4ον) τόμ. Γ', σελ. 449.— Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν. Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1870, εἰς 4ον), σελ. 152.— Ἐὰν λείπονται τῇ ἐκδόσει τῶν μετὰ τὴν ἄλωσιν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου, ἐν Α. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Ἑλληνικῶν κειμένων χρησίμων τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ρωμανίας, ἐν Eudoxiu de Hurmuzaki Documente privitoare la istoria Românilor, (Bucuresti, 1909, in f°), vol. XIII, p. 518.

2. Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων, διηρημένη ἐν δώδεκα βιβλίοις, (ἐν Βουκουρεστίῳ, ἀφίσ', εἰς φύλλ.), σελ. 1171—1192.— Δοσιθεοῦ Νοταρᾶ Παρλαειπούμενα ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων, ἐν Α. Παπαδοπούλου—Κεραμέως Ἀναλέκτων Ἱεροσολυμικῆς βιβλιοθήκης, (ἐν Πετροῦπόλει, 1891, εἰς 8ον), τόμ. Α', σελ. 280.

3. Πάντα τὰ ἀπὸ ἀλώσεως ἐπὶ μεμβρανῶν πατριαρχικὰ γράμματα τὰ ἐπ' αὐτῶν ἐκ μόλυβδου σφραγίσματα ἀνηρωτῶν ἀπὸ μηρίθου ἐκ κυανῶν καὶ λευκῶν νημάτων μετᾶξης, ἀρὰ τὰ χροῖματα ταῦτα ἦσαν ἐθνικά· Ἐκτοῦ δημοσιευθέντος σημειώματος περὶ τοῦ στραγγαλισμοῦ τοῦ πατριάρχου Παρθενίου ἔτει 1651 οἱ φονεῖς ἔφερον ἑλληνικὰ ἐνδύματα καὶ κυανῆν ταινίαν, ἵνα καταδειχθῇ ὅτι ὁ φόνος τοῦ πατριάρχου ἐγένετο παρὰ Ἑλλήνων. Καὶ ὁ Γιάννης Σταθῆς ἀρματωλὸς Ὀλύμπου καὶ μετὰ ταῦτα καταδρομεὺς τὸ πλοῖον αὐτοῦ «εἶχε παντὰ κατὰ μαυρα καὶ οὐρανοῦ παντίερα», ἀρὰ γε ἐξ ἑθνικῶν παραδόσεων; Ἡ δὲ

καὶ Μολδαυῶν, διότι συνενοεῖτο κατ' αὐτῶν μετὰ Ἑλλήνος Παυλάκι καλουμένου ἐπίσης δολοφονηθέντος ἐν τῇ ὁδῷ παρ-
ρουσία τοῦ πρέσβευος (Ἰωάννου Ρουδόλφου Σμιδιτίου)· ὁ πα-
τριάρχης ἐπεμπε τὰς ἡμέρας ταύτας δύο μητροπολίτας πρὸς
τοὺς ἡγεμόνας μετὰ δώρων ὅπως ἐξιλεώσῃ αὐτοὺς, ἀλλ' οὐκ
ἦν καιρὸς»¹· καὶ μηνὸς Ἰουνίου ἐβδόμη ἐπὶ δέκα γράφει ὁ Ρε-
νίγερὸς τῷ αὐτοκράτορι τάδε· «πῶς συείλαβον τὸν πατριάρχην
Παρθενίον καὶ ἐπέβιβασαν ἐπὶ πλοίου ἔγραψα τὴν ἐβδόμην καὶ
εἰκοστὴν μηνὸς τελευτήσαντος. Τινὲς ὑποτίθενται ὅτι ζῆ
κρυπτόμενος, ἔστιν ὅμως νεκρὸς, οὐχὶ μακρὰν ἀπὸ ἐντεῦθεν
ἔστραγγαλίσθη καὶ μετὰ λίθων ἐβυθίσθη εἰς τὴν θάλασσαν· ὁ
νῦν πατριάρχης καλεῖται Ἰωαννίκιος. Ἐκατέρων τῶν ἡγε-
μόνων τοὺς πράκτορας καὶ ἄλλους τῶν ἀκολουθῶν αὐτῶν τοὺς
θανατώσαντας δικαίως ἢ ἀδίκως τὸν πατριάρχην καθειρξεν ὁ
για νι τ σ ἄ ρ ἄ γ ἄ ς καὶ ὁ κεχαριστὸς μπέης καλοὶ φίλοι
τοῦ Παρθενίου, μὴ λαβόντες μέρος εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ·
ὅμως δ' ἐξηγοράσαντο ἑαυτοὺς ἀντιθέλων χρημάτων. Ἑλλη-
νικὸς χεῖριστος ἐγγυρὸς τοῦ πατριάρχου ἀπήγγειλίσθη πρὸ τοῦ
πατριάρχου μετὰ ὀκτώ ἡμερᾶς ἀκριβῶς ἀπ' οὗ ὁ Παρθενίος
συνελήθη καὶ ἔστραγγαλίσθη»².

Ὁ Ἰωσήφ Χάμμερος παριστοφῶν τὰ γεγονότα σημειοῦται
ὅτι, μηνὸς μαΐου ἐβδόμη καὶ εἰκοστὴ τοῦ ἔτους 1651, ὁ πα-
τριάρχης Παρθενίος διαβληθεὶς πρὸς τοὺς κρατοῦντας διὰ

πρώτη τῶν Ἑλλήνων ἐθνικῆ συνέλευσις, ἔτει 1821 ἐν Ἐπιδαύρῳ παρεδέξατο χρώματα
τῆς σημαίας τὸ κυανεὸν καὶ τὸ λευκόν, ἀρὰ γε ὁ πρόεδρος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος
καὶ ὁ ἀρχιγραμματεὺς Θεόδωρος Νέγρης ἐκ παραδόσεων τῶν οἰκῶν αὐτῶν προῦτιναν
τὰ χρώματα ταῦτα καὶ παρεδέξατο αὐτὰ ἡ ἐθνικὴ συνέλευσις διὰ ψηφίσματος μηνὸς
μαΐου πεντεκαθεαέτη, τοῦ ἔτους 1822 ἐν Κορίνθῳ. (Νικολάου Α. Ἀγγελίδου Ἡ ἑλλη-
νικὴ σημαία ἱστορικὴ αὐτῆς ἐξέλιξις, (ἐν Ἀθήναις, 1909, εἰς 8ον), σελ. 69—70).

2. Γραμματοφυλάκιον τοῦ ἐν Βιέννῃ βασιλικῷ καὶ αὐτοκρατορικῷ οἴκου. Simon
Reniger an den Schmidt. Constantinopel. 27 May 1651. Turcica, Fasc.
61, c. C.

2. Γραμματοφυλάκιον τοῦ ἐν Βιέννῃ βασιλικῷ καὶ αὐτοκρατορικῷ οἴκου. Simon
Reniger an den Schmidt. Constantinopel, 17 Juni 1651. Turcica, Fasc.
61, c. C.— Παναγιώτου Νικουσίου πρὸς Φερδινάνδον τὸν τρίτον τὸν Γερμανῶν αὐτο-
κράτορα καὶ τὸν αὐτοῦ μυστικὸν σύμβουλον Ἐρρίκον Σχλίπιν ἐπιστολαί, ἐν Πεντε-
κονταετηρίδῳ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, (ἐν Κων-
σταντινουπόλει, 1913—1921, εἰς 4ον), σελ. 233—234.

σκευωρίας Παυλάκι τινός καλουμένου ὅτι ἐπέστειλλε τοῖς Ρώσοις ἀπηγγονίσθη ¹· παρατίθεται δὲ ἐκ διηγήσεως Βενετοῦ βαΐλου ἐν Κωνσταντινουπόλει, μηνός σεπτεμβρίου τέσσαρες καὶ δεκάτη τοῦ ἔτους 1692, ἀποκειμένης ἐν τῇ ἐν Βιέννῃ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ, περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Παρθενίου τὰδε· «Si è visto nel anno 1651 quel famoso patriarca nativo di Janina detto Parthenio, che sotto mano andava facendo una conspirazione col Zaro di Moscovia, allora intendendosi sotto mano per mezzo di suo Wladica, e già avea tutto approntato, se non fosse statto tradito da alcuni Greci maligni, quali inclinavano di far un altro nuovo patriarca» ². Ἄλλὰ ταῦτα δὲν εἶναι ἀληθῆ.

Ὁ ἀρχιδιάκονος τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας Μακαρίου Στέφανος σημειοῦται ὅτι ὁ ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας Βασιλεῖος, δι' ἀπιστίαν προδοσίας ἀπέστειλε καὶ ἐφόνευσαν τὸν Παυλάκιν ὄντα καπικααγιαῖα αὐτοῦ. Ὁ Ἰωσήφ Χάμμερος ἀλλαγῶ διηγεῖται τὰ τοῦ θανάτου τοῦ Παυλάκι ὡδε· Ὁ Παυλάκις καπικααγιαῖα τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Βασιλεῖου Λούπουλου, διεπραγματεύθη τὰ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ παραμενούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει μετὰ Οὐγγρου ἢ Πολωνοῦ μεγιστάνος, ἐπιστρέψουσα δὲ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Μολδαβίαν, ἤρπαγε παρὰ Κοζάκων· τούτου ἕνεκα ὁ Λούπουλος ἠδυνήθη διὰ πολλῶν χρημάτων νὰ ἐπιτύχῃ τὴν καταδίκην τοῦ Παυλάκι ὡς αἰτίου ταύτης, ὅμως ἠδυνήθη διὰ τοῦ κισαχαγιαῖα μπεη προστάτου αὐτοῦ νὰ σωθῆ. Ὁ Λούπουλος προσέτι ἔμαθεν τὸν θάνατον τοῦ πατριάρχου Παρθενίου, εἰκοστῆ ἑβδόμῃ μηνός μαῖου τοῦ ἔτους 1651, κατηγορουμένου ὡς ἔχοντος σχέσεις μετὰ τῆς Ρωσίας οὗ ἕνεκα ἀπεβλήθη τοῦ θρόνου, ἀπηγγονίσθη καὶ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν· οἱ δύο πράκτορες τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας καὶ

1. Joseph von Hammer Geschichte des osmanischen Reiches, (Pest, 1829, in 8°), Bd. V. S. 526—527.

2. Relazione di Costantinopoli, 14 Sept. 1692, παρὰ Hammer Geschichte des osmanischen Reiches, Bd. V. S. 527.

Μολδαυίας οί συμμετοχοί εἰς τὸν θάνατον τοῦ πατριάρχου ἐφυλακίσθησαν ὑπὸ τῶν γιανιτσάρων καὶ τοῦ κιαχαγιάμπεη καὶ μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ πατριάρχου ἀπηγχονίσθησαν ¹. Ταῦτο διηγείται ὁ Χάμμερος ἐπιμαρτυρούμενος τὸν Τεῦρκον ἱστορικὸν Ναϊμᾶ καὶ τοῦ Ἐγγέλου τὴν ἱστορίαν τῆς Μολδαβίας ². ὁ Τεῦρκος ἱστορικὸς Ναϊμᾶς ³ σημειοῦται περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Παυλάκι τάδε. βεζύρου ὄντος τοῦ Μεχεμέτ πασσᾶ ἦλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἡ Ἰβνα (ἢ Γιόβνα) καλουμένη θυγάτηρ τοῦ μπέη τῆς Πογδανίας· ὁ ἀχάριστος οὗτος (ἡγεμὼν) ἐζήτησε μετέπειτα τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῆς, ἀλλὰ παρενέπετον δυσχερεῖαι· γενόμενος βεζύρης ὁ Μουράτ πασσᾶς συνεφώνησε μετὰ τοῦ Μπεκτᾶς ἀγᾶ νὰ λάβωσιν ἀπὸ Παυλάκιν τινὰ ἄπιστον διακοσίας χιλιάδας γροσσίων ἵνα ἐπιτρέψωσι νὰ νυμφευθῇ ἡ κόρη τὸν βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας (Ματζάρ Κηραλή), ᾧ θὰ ἀπέστειλλον τὴν κόρην· ἀποτίσας τὸ συμπεφωνημένον χρῆμα ὁ Παυλάκις ἔλαβε μετὰ τῆς κόρης τὴν εἰς Οὐγγαρίαν πέρουσαν· ἐν ᾧ δὲ ἐπροεῦντο ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἁγίου τῶν Πατέρων ἐνεφανίσθη λάθρα ὁ ἐκεῖ πρὸ ἐνεφεύων, μετὰ ἑπταπικουτέσσαράκοντα χιλιάδων Κιζιάκων χιτμάνος, ὃς λαβὼν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Παυλάκι τὴν κόρην ἐνυμφεύθη αὐτήν. Μαθὼν ταῦτα ὁ μπέης τῆς Πογδανίας ἀπέστειλε χρήματα εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ παρεκάλει τὸν φρόνον τοῦ Παυλάκι· ἀλλ' ὁ Κετχαστᾶ βέη ἔσωσεν αὐτόν.

Τὰ ἱστορούμενα περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Παυλάκι παρέχουσι δυσχερείας. Ἄρα γε ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐθέντου τῶν Μολδαυῶν

1. Joseph von Hammer Geschichte des osmanischen Reiches, (Pest. 1829, in 8°), Bd. V, S. 526—527.

2. Τὴν ἱστορίαν τῆς Οὐγγαρίας τοῦ Ἰωάννου Ἐγγέλου, ἐν ἧ καὶ ἡ ἱστορία τῆς Μολδαυίας, δὲν ἤδυνήθην νὰ ἴδω. Johann Christian von Engels Geschichte des ungrischen Reichs.

3. Τόμος Ε', ἐκδ. γ' (τόμ. Β', 1147 (1734—1735) ἐκδοσις; α', σελ. 44), κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἑλληγίμου Ξενοφώντος Σιδερίδου. Τοῦ Ναϊμᾶ ὑπάρχει ἀγγλικὴ μετάφρασις.—Naima Annals of the Turkish empire, from 1591 to 1659 of the Christian era. Translated from the turkish, by Charles Fraser, (London, 1832, in 4°). (τόμ. Α'), ἦν δὲν εἶδον.

Βασιλείου Λουπούλου Ίβνα ἢ Γιόβνα ἐκρατεῖτο ὡς ἄμνηρος παρὰ τοῖς Τούρκοις ἐν Κωνσταντινουπόλει, μένουσα παρὰ τῶν Παυλάκι, καπι κεχαγιά τοῦ αὐθέντου, διὰ τὸν πατέρα Βασίλειον; καὶ ἵνα νυμφεύσῃ αὐτὴν ὁ Λούπουλος ἠγαγκάσθη διὰ τοῦ Παυλάκι νὰ δεκάσῃ τὸν νέον βεζύρην Μουράτ πασσαν ὅπως ὁδηγήσῃ ὁ Παυλάκις τὴν Ίβναν νὰ νυμφευθῇ τὸν βασιλέα τῆς Οὐγγαρίας (Ματζάρ Κηραλῆ), ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ χάνη τῶν Τατάρων, ἀλλὰ μαθὼν τοῦτο ὁ χάτμανος τῶν Κοζάκων ἐνεδρεύσας μετὰ ἱππέων ἀπήγαγε τὴν νύμφην ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Παυλάκι καὶ ἐνυμφεύθη. Τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην ὁ Λούπουλος ἐνόμισεν γενομένην τῇ συναινέσει τοῦ Παυλάκι, οὗ ἔνεκα καὶ ἐδόλοφόνησεν αὐτόν. Τοιαύτην ἐξήγησιν δίδωμι εἰς τὰ τοῦ θανάτου τοῦ Παυλάκι.

Ὁ Νικόλαος Jorga ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ρουμανίας περὶ τοῦ Παυλάκι, παρακάμπτων τὴν ἱστορικὴν διήγησιν, σημειοῦται τάδε· οἱ ἡγεμόνες Ματθαῖος καὶ Βασίλειος εἶχον πράκτορας ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἕλληνας τὸν τζελεπή καὶ τὸν Παυλάκι, οἱ ἐμιστάσαν πάσας τὰς διαβελάς τῶν ἀντιπάλων αὐτῶν ἐξ ὧν ὑπάρχον πολλοί. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ δημοφιλούς ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Ματθαίου βόδα ξένοι στρατιῶται ἐδολοφόνησαν ἰσχυρὸν Ἕλληνα, ἔχοντα ἐν χειρὶ τοὺς θησαυροὺς τῆς χώρας· σύμβουλος τοῦ ἡγεμόνος Ματθαίου ἐγένετο ὁ Κωνσταντῖνος Καντακουζηνός, ποστέλικος υἱὸς τοῦ Ἀνδρονίκου¹.

Ὁ Κωνσταντῖνος Καντακουζηνός ἐγένετο ποστέλνικος καὶ τοῦ Βλάχων ἡγεμόνος Γρηγορίου Γκίκα, ὃς πρὸ τῆς αὐτοῦ ἐπανόδου ἐκ τοῦ πρὸς τοὺς Γερμανοὺς πολέμου ἐνετείλατο τὴν εἰς Ζναγόβιον κάθειρξιν, ὅτε δὲ ἀφίκετο εἰς Βλαχίαν διέταξε τὸν θάνατον αὐτοῦ, μὴνός δεκεμβρίου εἰκοστῆ τοῦ ἔτους ἀρχεβ². «δι' οὗ τὸν θάνατον ἐγίνε καὶ φυλλάδα διὰ

1. N. Jorga Geschichte des rûmânischen Volkes in Rahmen Semier Staat-bildûger, (Gotha. 1905, in 8° Bd. II. S. 56-57.

2. Διονυσίου Φωτεινοῦ Ἱστορία τῆς πάλαι Δακίας τὰ νῦν Τραπεζουανίας, Βλαχίας καὶ Μολδοβίας. (ἐν Βιέννῃ, 1818, 8ον), τόμ. Β', σελ. 226-228.—Καισαρίου Δαπόντε Χρονογράφος, ἐν Κ. Ν. Σάββα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, (ἐν Βενετίᾳ, 1872,

στίχων καὶ ἐτυπώθη εἰς Βενετίαν» περὶ ἧς οὐδὲν γινώσκω· ὁ Καισάριος Δαπόντες σημειοῦται ὅτι ἦν ἀνὴρ σοφός, ἐπιστήμων καὶ τῶν ἐπιφανῶν ¹. Δημήτριος Προκοπίου σημειοῦται περὶ αὐτοῦ τάδε· «Κωνσταντῖνος Καντακουζηνὸς ἀνὴρ ἐλλογιμὸς, εἰδήμων τῆς ἐλληνικῆς, ἱκανὸς ἐννοῆσαι τὰ συγγράμματα καὶ τῶν θύραθεν φιλοσόφων καὶ τῶν ἱερῶν πατέρων καὶ Θεολόγων τῆς ἐκκλησίας· περιηγήσατο σχεδὸν πᾶσαν τὴν Εὐρώπην» ². «Ὅτε ἐφονεύθη ὁ Κωνσταντῖνος ἦν ἐξήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν. Ἐκ χειρογράφου τεύχους τῆς τοῦ βρεττανικοῦ μουσείου βιβλιοθήκης ἀντέγραψα ἐπιτάφιον ἐπίγραμμα εἰς αὐτὸν ὃ παρατίθεται.

(Add. mss. n° 10016, fol. 94).

Ἐπιτάφιον ἠρωσέλεγειον
εἰς Κωνσταντῖνον Καντακουζηνὸν προστέλνικον.

Ἐνθάδε Κωνσταντῖνος ἀγνώμων κτεταὶ ὀλέθρῳ,
Καντακουζηνῶν γέννα παλαιότερων,
εἴσεβίη, συνέσει τε δικαιοσύνη τ' ἀρεταίς τε
εὐτεκνίη κτεάνοις φέρτατος εὐγενέων,
πεντάδας ἐμβιώτευσεν ἐτῶν τρισσάιδεκα, πλείους
ἄξιος ἐκτελέσας, εἰ φθόνος οὐκ ἔδωκα,

εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 9—10, 19.—καὶ ἐν Constantin Erbiceanu Cronicarii Greci carū aū scris despre Romāni in epoca Fanariotā, (Bucuresti, 1890, in 4°), p. 11, 20.—Ἀθην. Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου Ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν τῶν εἰς ὠδὲκα, τὸ δωδέκατον καὶ τὸ τελευταῖον, ἐν Ἀθην. Παπποδοπούλου—Κεραμῆος Ἑλληνικὰ κείμενα χρήσιμα τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ρωμανίας, ἐν Eudoxia de Hurmuzaki Documente privitoare la istoria Romānilor, tom. XIII, p. 176.

1. Καισαρίου Δαπόντες Κατάλογος ἱστορικός, ἐν Κ. Ν. Σάββα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, τόμ. Γ', σελ. 100, 154, 160.—καὶ ἐν Constantin Erbiceanu Cronicarii Greci carū aū scris despre Romāni in epoca Fanariotā, p. 111, 168, 173.

2. Ἐπιτετημένη ἐπαριθμησις τῶν κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα λογίων Γραικῶν, ἐν I. Alb. Fabricii Bibliotheca Græca sive notitia scriptorum veterum Græcorum, (Hamburgi, 1808, in 4°), ed. Harles, tom. XI, p. 540· καὶ ἐν Κ. Ν. Σάββα Μεσαιωνικῆς βιβλιοθήκης, τόμ. Γ', 490.—Γεωργίου Βενδότη Περσοσθήκη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας Μελετίου μητροπολίτου Ἀθηνῶν, (ἐν Βιέννῃ, 1795, εἰς 4ον), τόμ. Δ', σελ. 70.

νῦν φθίμενον κλαίουσι βροτοὶ καίτοι γε φονῆες·
μικρὸν καὶ σὺ τάφῳ σπεῖσον, ὀδῖτα, δάκρυ 1.

(Ἐκ τῆς Νομικῆς συνγωγῆς, φύλλ. 233^α—233^β).

† Παρθένιος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Ὅσα ἐκεῖνα γίνονται μεταξύ τῆς ἀνθρωπότητος μὲ ἐκούσιον
γνώμην καὶ θέλησιν, πρόβει νὰ φυλάγονται ἀσφαλῶς, καὶ νὰ
ἔχωσι τὸ ἀμετάθετον εἰς αἰῶνα τὸν ἄκαντα, τὸ ὁποῖον καὶ οἱ
θεοὶ κανόνες καὶ οἱ νόμοι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ τε καὶ πολιτικοὶ τὸ
θέλουσι νὰ εὐρισκῆται τοιοῦτοτρόπως· καὶ ἐάν τις ἀπὸ κακίας καὶ
αἰσχροκευδείας καὶ ἀλαζονείας καὶ φιλαυτίας οἴω δῆτινι τρόπῳ κι-
νηθεῖη διασεισάει τι ἔξ αὐτῶν καὶ εἰς ἑτέραν κατάστασιν ἐπανα-
γαγεῖν καὶ βαλεῖν, παιδεύεσθαι ὡς εἰκόσ· ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ εἰς
τὰς ἡμέρας ταύτας μὲ τὸ νὰ εἴπῃ εἰς τὴν μεγάλην τοῦ Χριστοῦ
ἐκκλησίαν τρεῖς διαφοραὶ καὶ τὰ τὴν συγχίζου ἡμέρα τῆ ἡμέρα
καὶ νὰ ἀκολουθῇ ζημία τε καὶ βλάβος ἐπ' αὐτὴν κατὰ τὸ ἐν
ἡμῖν χρέος· ἠδελήσαμεν νὰ λησθῆται τὰς αὐτὰς τρεῖς διαφορὰς καὶ
νὰ εἰσηγεσώμεθα οὐ μόνον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ
τὸν ποιμαίνοντα αὐτὴν ἀποστολῶς τε καὶ κανονικῶς καὶ ἰδύ-
νοντα τῆ τοῦ Χριστοῦ χάριτι παναγιωτάτου ἡμῶν αὐθέντην καὶ
δεσπότην τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην κύριον κὺρ Παρθένιον,
ἧτοι ἡμεῖς οἱ εὐρισκόμενοι ἐν τῇ μεγαλουπόλει καὶ τῷ Γαλατᾶ
ἄρχοντες καὶ κληρικοὶ καὶ λοιποὶ πρωτεύοντες πασῶν τῶν ἐνο-
ριῶν· καὶ ἦλθομεν εἰς ἐν ἀπαξάπαντες εἰς τελείαν λύσιν καὶ διόρ-
θωσιν τῶν ἀνωτέρω τριῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι εἰσὶν αὐταὶ ἡ
μία ἡ ζήτησις τῶν ἄσπρων τοῦ τιμιωτάτου καὶ εὐγενεστάτου ἄρ-
χοντος κυρίτου Παυλάκη, ἅπερ λέγει δαπανῆσαι ἐν τῇ μεγάλῃ
ἐκκλησίᾳ τῷ καιρῷ τῆς πατριαρχίας τοῦ κὺρ Ἰωαννικίου· ἡ δευ-
τέρα ἡ ἀνάπαυσις τοῦ αὐτοῦ κὺρ Ἰωαννικίου· καὶ ἡ τρίτη ἡ ὁπωσ-
δήποτε γεγονυῖα παιδεία τῶν ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν καὶ ἄλλων·
καὶ ἐλάβομεν ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν γράμματα ἀδείας ἤγουν λεγό-
μενα κομπρομέσα, ἐν μὲν τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν δεσπότη
καὶ ἑτερον τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος κυρίτου Παυλάκη, [τρί-
τον τῶν ἐντιμιωτάτων ἀρχόντων τῆς Πόλεως καὶ τοῦ Γαλατᾶ καὶ

1. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. (ἐν Θεσσαλονίκη, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Δ'. σ. 559—560.

τῶν πρωτευόντων πασῶν τῶν ἐνοριῶν], καὶ τέταρτον καὶ τελευταῖον τῶν πανιερωτάτων μητροπολιτῶν, δηλοῦντα καὶ περιέχοντα, τό, ὃ ἂν παρ' ἡμῶν θεόθεν ὀδηγοῦμένων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει καὶ ἀφιλοπροσώπῳ γνώμῃ διακριθῆ ἕως εἰς αὐτὰς τρεῖς διαφορὰς τῶν ζητουμένων ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ἄσπρων τοῦ ἄρχοντος, τῆς ἀναπαύσεως τοῦ κυρ Ἰωαννικίου καὶ τῆς οἰκονομίας καὶ κυβερνήσεως τῶν ἐν παιδείᾳ ἐκκλησιαστικῇ ὑποπεσόντων, ἔχειν τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ ἀμετάθετον διὰ τοῦτο βεβαιοῦντες καὶ ἐπικυροῦντες τὴν μέλλουσαν γενέσθαι ἡμετέραν κρίσιν τε καὶ ἀπόφασιν διὰ τοῦ παρόντος συνοδικοῦ τόμου, γράφομεν καὶ λέγομεν, ὅτι ἂν ἴσως κἀνὲν ἀπὸ τῶν τεσσάρων αὐτῶν διαφορῶν προσώπων δὲν στέρξῃ ἐκεῖνο ὁποῦ μὲ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ κάμνομεν, τὴν τελείαν διόρθωσιν τῶν τριῶν αὐτῶν διαφορῶν καὶ ἀπόφασιν μὲ φόβον θεοῦ καὶ ἀληθειαν· καὶ ἐξέλθῃ καὶ ἀποσκιρτήσῃ ἐπὶ βλάβῃ καὶ ζημίᾳ τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, ὅχι μοναχὰ νὰ εἶναι ὑπόδικος τῇ ἐκκλησιαστικῇ παιδείᾳ καὶ τῇ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ ὡς ἀναπολόγητος καὶ αὐτοκατάκριτος, ἀλλὰ καὶ ὅλοι μᾶς ὡς ἐξ ἑνὸς στόματος καὶ μιᾶς φωνῆς νὰ εἴμεστε ἐναντίοι τοῦ καὶ πολέμοι τοῦ καὶ νὰ τὸν παιδεύωμεν μὲ κάθε λογῆς τρόπον καὶ δύναμιν κἀν βασιλικὴν κἀν ἐκκλησιαστικὴν καὶ νὰ μὴν ἀναπολόγητο ἀποτρόπαιος καὶ ἀφθλήτος ἔστι γράφομεν καὶ ὑπογράφομεν ἐν τῷ παρόντι ἱερῷ κώδικι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας αἰκιοχειρῶς Ἰ.

Ἐν ἔτει ,αχμθ', μαΐου λα', ἰνδικτιῶνος βας.

Ἀναγραφὴ τῶν ὑπὸ Περικλέους Γ. Ζερλέντου δημοσιευθεισῶν ἱστορικῶν μελετῶν.

Προσθήκαι καὶ παρατηρήσεις εἰς τὰ περὶ Δανιὴλ Φιλιππίδου γραφέντα, ἐν Ἑβδομάδος, (ἐν Ἀθήναις, 1885 εἰς φύλλ.), ἔτει Β', σελ. 164.

Ἐγκύκλιος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντου πρὸς τοὺς νησιώτας τῶν Κυκλάδων νήσων, ἐν Ἑβδομάδος, (ἐν Ἀθήναις 1885, εἰς φύλλ.), ἔτει Β', σελ. 346.

Περὶ τῶν δυτικῶν κοινοτήτων καὶ ἐκκλησιῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἐν Παρνασσῷ, (ἐν Ἀθήναις, 1885, εἰς 8ον), τόμ. Θ', σελ. 125—139.

Περὶ τῆς ἐν Λιβόρῳ ἐλληνικῆς σχολῆς 1805—1837, ἐν Παρ-

νασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1885, εἰς 8ον), τόμ. Θ', σελ. 323—340.

Περὶ τῆς ἐν τῇ νήσῳ Νάξῳ σχολῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς 8ον), τόμ. Ι', σελ. 18—31, 76—92.

Πειρατικὴ ἐπιδρομὴ κατὰ τῆς νήσου Ἀντιπάρου, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς 8ον), τόμ. Ι', σελ. 374—376.

Παρθένιος Γερένης, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς 8ον), τόμ. Ι', σελ. 451—453.

Ἐπιστολὴ τοῦ ναυάρχου Παυλοῦτσου πρὸς τοὺς Ὑδραίους περὶ τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1826 ἀναγνωρίσεως τῶν ἑλληνικῶν ἀποκλεισμῶν καὶ ἀπάντησις τῶν Ὑδραίων πρὸς τὸν Παυλοῦτσον, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς 8ον), τόμ. Ι', σ. 502-504.

Ἱστορικὰ Πάργας, ἐν Ἑβδομάδος, (ἐν Ἀθήναις, 1886, εἰς φύλλ.), ἔτει Γ', σελ. 333—334, 345—352.

Ἰγνατίου πρόφην μὲν Ἄρτης, εἶτα δὲ Οὐγγροβλαχίας μητροπολίτου Λόγος ἐπιτάφιος εἰς τὸν στρατηγὸν Ἐμμανουὴλ Παπαδόπουλον, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1887, εἰς 8ον), τόμ. ΙΑ', σελ. 201—206.

Διαμάχη τῶν ἐν Νάξῳ Καστερινῶν καὶ Νεοχωριτῶν, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1887, εἰς 8ον), τόμ. ΙΑ', σελ. 408—427.

Ἐπιστολὴ τῶν ἐν Πέτα ὀπλαρχηγῶν πρὸς τὸν Βονδίστην Δαυινίλ, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1888, εἰς 8ον), τόμ. ΙΒ', σελ. 34—37.

Περὶ τῆς ἀνὰ τὰς Κυκλάδας σωματεμπορίας ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1888, εἰς 8ον), τόμ. ΙΒ', σελ. 246—250.

Ἡπειρωτικὰ μελετήματα. Ἱστορία τοῦ Σουλίου καὶ τῆς Πάργας ὑπὸ ἔποψιν τοῦ ἀξιολίτου ἐξεταζομένη. Ἡ ἐν Ζαλόγγῳ καταστροφὴ, ἐν Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1888, εἰς 8ον), τόμ. ΙΒ', σελ. 311—324, 366—368. Ἀνεδημοσιεύθη ἡ ἐν Ζαλόγγῳ καταστροφὴ, ἐν Ἑστίας, (ἐν Ἀθήναις, 1889, εἰς φύλλ.), τόμ. ΚΗ', σελ. 285—288.

Περὶ τοῦ ἀξιολίτου τοῦ συναξαρίου Θεοκίστης τῆς δσίας, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1900, in 8°), Bd. X. S. 159—165.

Ἰωάννου Καρυοφύλλου Ἐφημερίδες, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1891, 8ον), τόμ. Γ', σελ. 275—315.

Περὶ τοῦ Γεωγραφικοῦ ὀνόματος Παρκιά, Παροικία, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1894, εἰς 8ον), τόμ. Δ', σελ. 513—518.

Παΐσιου Λιγαριδίου Ὁμολογία τῆς πίστεως κατὰ τὴν αὐτοῦ χειροτονίαν εἰς τὴν Γαζαίων ἐκκλησίαν, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1902, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 49 - 50.

Ναξία νῆσος καὶ πόλις, ἐν Byzantinische Zeitschrift. (Leipzig, 1902, in 8°), Bd. XI, S. 491—499.

Ἰωάννου Καρυφύλλου πρὸς Μελέτιον Χορτάκιον καὶ τοὺς Θεσσαλονικεῖς ἐπιστολαί, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1902, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σ. 88 - 83.

Θεσσαλονικέων μητροπολίται ἀπὸ Θεωνᾶ τοῦ ἀπὸ ἡγουμένων μέχρι Ἰωάσαφ Ἀργυροπούλου, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1903, in 8°), Bd. XII, S. 131—135.

Θεωνᾶς ὁ ἀπὸ ἡγουμένων καὶ Μακάριος ὁ Ζακύνθιος ἀρχιεπίσκοποι Θεσσαλονίκης, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1903, in 8°), Bd. XII, S. 254—256.

Γράμματα Φράγκων δουκῶν τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1904, in 8°), Bd. XIII, S. 136—137.

Ἐξαρχία Καβάλλας, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1906, εἰς φύλλ.), ἔτει ΚΣ', σελ. 143—145.

Νεωτερισμοὶ καὶ μηχανήματα τῆς φραγκικῆς ἐκκλησίας, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1907, εἰς φύλλ.), ἔτει ΚΖ', σελ. 393—394, 456.

Ἀδήλου πρὸς Ἀνθιμον τῶν Ἀθηναίων ἱεράρχην ἐπιστολαί, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1907, εἰς φύλλ.), ἔτει ΚΖ', σελ. 538—540.

Ἀντώνιος ὁ Βυζάντιος διδάσκαλος τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγάλης τοῦ γένους σχολῆς, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1907, in 8°). Bd. XVI, S. 241—253.

Γεωργίου ἐπισκόπου Ναξίας λόγοι δύο, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1907, in 8°), Bd. XVI, S. 502—514.

Βυζαντικὴ ἐπιγραφή ἐκ Νάξου, ἐν Byzantinische Zeitschrift, (Leipzig, 1907, in 8°), Bd. XVI, S. 285—286.

Ἡ ἐπισκοπὴ Δήλου, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1908, εἰς φύλλ.) ἔτει ΚΗ', σ. 279-282, 303-305.

Σημείωμα περὶ τῆς κατὰ Λέκιεν ἐπισκοπῆς Πύλου, ἐν Ἐκκλησιωστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1910, εἰς φύλλ.), ἔτει Λ', σελ. 141.

Περὶ τῆς ἐν Πελοποννήσῳ κατὰ Μιχαὴλ Λέκιεν ἐπισκοπῆς Πύργου, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1911, εἰς φύλλ.), ἔτει ΛΑ', σελ. 62—63.

Ἐλεγχος παριστορήσεων, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1911, εἰς φύλλ.), ἔτει ΛΑ', σελ. 118—119.

Περὶ τριῶν ἱεραρχῶν Θεσσαλονίκης φερόντων τὸ ὄνομα Θεωνᾶς, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1911, εἰς φύλλ.), ἔτει ΛΑ', σελ. 260—261.

Ρωμανοῦ Νικηφόρου καὶ Δανιὴλ Καστρισίου ἐπιστολαί, ἐν Βυζαντίδος, (ἐν Ἀθήναις, 1912, εἰς 8ον), τόμ. Β', σελ. 281—296.

Περὶ τῶν πατριαρχικῶν γραμμιάτων τῆς ἐν Παρισίοις ἐθνικῆς τῶν Γάλλων βιβλιοθήκης, ἐν Βυζαντίδος, (ἐν Ἀθήναις, 1912, 8ον), τόμ. Β', σελ. 438—448.

Ἱστορικαὶ ἔρευναὶ περὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν νήσων, (ἐν Ἐριουπόλει, 1913, εἰς 8ον), τόμ. Α', περὶ Α'. Ἐν αὐτῷ δημοσιεύονται αἱ μελέται αἵδε·

Τάξις ἱεραρχικῆ τῶν ἐν ταῖς νήσοις ἐκκλησιῶν, σελ. 3—62.

Πατριαρχικὸν σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ Ταξιάρχου Μιχαὴλ ἐν τῇ νήσῳ Σερίφῳ, σελ. 63—91.

Νικοδήμου ἐπισκόπου Ἀβυθοῦ χειροτονία ἐν Νάξῳ, σ. 92-95.

Ἀνεδημοσιεύθη ἐκ τοῦ Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις, 1887, εἰς 8ον), τόμ. ΙΑ', σελ. 345—340.

Κοσμᾶς Καλλωνᾶς πατριαρχικὸς ἔξαρχος ἀνὰ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ψευδεπίσκοπος Πολυφέγγους καὶ ψευδαρχιεπίσκοπος Κορίνθου, σελ. 96—100.

Οἱ ἐπὶ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σμύρνης ἀνὰ τὰς Κυκλάδας πατριαρχικοὶ ἔξαρχοι ἔτει 1797, σελ. 101—123.

Ἀρχιεπίσκοποι Σίφνου καὶ Μυκόνου, σελ. 124—146.

Καλλίνικος μητροπολίτης Σίφνου καὶ Μήλου, σελ. 147-151.

Νικόλαος Κριτίας μέγας ἐκκλησιαρχῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ πατριαρχικὸς ἔξαρχος τῶν ἐν τῇ μητροπόλει Παροναξίας πατριαρχικῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων, σ. 152-156.

Ἱστορικὰ σημεῖωματα ἐκ τοῦ βραβίου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάμφῳ μοναστηρίου ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, σελ. 157—160.

Ἐν τῷ β', τεύχει δημοσιεύντι ἔτει 1922 ἐδημοσιεύθεισαν με-
λέται αἶδε.

Ἱστορικά σημειώματα ἐκ τοῦ βραβίου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ
μοναστηρίου ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, σελ. 161—215. Τμημα
αὐτῶν ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ πρώτῳ τεύχει.

Ἡ νήσος Σίφνος πατριαρχικὴ ἐξαρχία, σελ. 216—217.

Ἀρχιεπίσκοποι Τήνου, σελ. 218—229.

Διορθώσεις καὶ προσθῆκαι εἰς τοὺς ἀρχιεπισκόπους Σίφνου καὶ
Μυκόνου, σελ. 230—235.

Μητροπολιταὶ Σίφνου καὶ Μήλου σελ. 235.

Οἱ ἐπὶ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Σμύρνης ἀνὰ τὰς Κυ-
κλάδας πατριαρχικοὶ ἐξαρχοὶ, σελ. 236—251.

Μητροπολιταὶ Ρόδου ἔτεσι 1656—1835. σελ. 252—274.

Ἀζαρίας Τζιγάλας ὁ Θηραῖος, σελ. 275—289. Τυχοῦσα δευτέ-
ρων φροτίδων ἀνεδημοσιεύθη ἐκ τοῦ Παρνασσοῦ, (ἐν Ἀθήναις,
1877, εἰς 8ον), τόμ. Α', σελ. 893—901.

Καλλίνικος ὁ Νάξιος, σελ. 290—306. Ἀνεδημοσιεύθη ἐκ Γρη-
γορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονικίῃ, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Δ',
σελ. 131—138.

Προσθῆκαι καὶ διορθώσεις εἰς τὰ ἱστορικά σημειώματα ἐκ τοῦ
βραβίου τοῦ ἐν τῇ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μοναστηρίου ἁγίου Ἰωάν-
νου Θεολόγου, σελ. 301—306.

Διορθώσεις καὶ προσθῆκαι, σελ. 307—310.

Συνοδικὸς τόμος τοῦ πατριάρχου Ἰωάννου τοῦ ἀπὸ Ἱερομονά-
χων περὶ τῶν ἐν ἀξιώσει τῆς ἐκκλησίας τῶν Χίων, ἐν Ἀθηνᾶς,
(ἐν Ἀθήναις, 1917, εἰς 8ον), τόμ. ΚΗ', σελ. 227—230.

Περὶ τῶν ἐν Χίῳ φροντιστηρίων, ἐν Ἀθηνᾶς, (ἐν Ἀθήναις,
1917, εἰς 8ον), τόμ. ΚΗ', σελ. 232—252.

Ναξίων ἐθνικά, ἐν Ἀθηνᾶς, (ἐν Ἀθήναις, 1917, εἰς 8ον),
τόμ. ΚΗ', σελ. 297—306.

Οἱ Νιζλιᾶνοι τῆς Μάνης, ἐν Ἀθηνᾶς, (ἐν Ἀθήναις, 1917, εἰς
8ον), τόμ. ΚΗ', σελ. 275—284.

Περὶ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Μυκόνῳ σχολείου τοῦ ἁγίου Λουκᾶ, ἐν
Φιλολογικῷ συλλόγῳ Παρνασσοῦ ἐπετηρίδος, (ἐν Ἀθήναις 1918,
εἰς 8ον), ἔτει ΙΓ', σελ. 176—194.

Ἰακώβου Κρίσπου δουκὸς τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ Ἰωαν-
νικίου τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας γράμματα περὶ τῆς ἐν Νάξῳ μονῆς
Παναγίας τῆς Δροσιανῆς, ἐν Δελτίῳ τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογι-

κῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ΄, σελ. 427—432.

Προσκήκαι εἰς τὰ περὶ Ἀντωνίου τοῦ Βυζαντίου, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ΄, σελ. 470—479.

Φραγκίσκου Μοροσίνου Γράμματα διατακτικὰ κατὰ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ΄, σ. 434-438.

Ἰακώβου δὲ Μιλλῆ μεγάλου μαγίστρου τῶν ἐν Ρόδῳ ἵπποτῶν γράμμα τοῦ ἔτους 1452, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ΄, σελ. 459—464.

Τὸ ἐν τῇ νήσῳ Ἀνάφη πατριαρχικὸν σταυροπηγιακὸν μοναστήριον Παναγίας τῆς Καλαμιωτίσσης, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1901—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ΄, σελ. 489—497.

Παῖσιος ὁ Παλαιῶν Πατρῶν καὶ Ἀθανάσιος Δωρόσταμος ἀρχιμανδρίτης, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἑταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1910—1918, εἰς 8ον), τόμ. Ζ΄, σελ. 480—488.

Μεθόδιος ὁ Θεσσαλονίκης, ἐν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκη, 1918, εἰς 8ον), τόμ. Β΄, σελ. 149—152.

Χρυσάνθος ὁ Λακεδαιμονίας, ἐν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκη, 1919, εἰς 8ον), τόμ. Γ΄, σελ. 224—229.

Τοῦ Κορωναίων κλήρου κατὰ τοῦ ἱεράρχου αὐτῶν Βησσαρίωνος γράμμα, ἐν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκη, 1919, εἰς 8ον), τόμ. Γ΄, σελ. 403—405.

Νησιωτικὴ ἔπετηρίς, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1918, εἰς 8ον), τόμ. Α΄. Ἐν αὐτῇ ἐδημοσιεύθησαν μελέται αἶδε.

Ἐκ τῶν νησιωτικῶν Γεωγραφικά, ἱστορικά, γλωσσικά, σελ. 5—114.

Γεράσιμος ὁ ἀπὸ Τορνόβου πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, πρόεδρος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἄνδρου καὶ τῆς μητροπόλεως Παπонаξίας, σελ. 115—125.

Τουλιάνου Ντακορόνια αὐθέντου Σιφνίων γράμμα τοῦ ἔτους 1462, σελ. 126—132.

Ἀνασύστασις τῶν γαλλικῶν προξενίων ἐν ταῖς Κυκλάσιν ἔτει 1724, σελ. 133—136.

Ἰκετήριο γράμμα τῶν Φιλωτιτῶν πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πα-

τριαρχην Κοσμάων τὸν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας κατὰ τοῦ τιμαριώτου αὐτῶν Χρυσάνθου Μπαρότση ἔτει 1714, σελ. 137 - 140.

Ὁ ἐν Παροικίᾳ ναὸς Παναγίας τῆς Καταπολιανῆς, σ. 140 - 151.

Παναγιώτης Νικουσίος καὶ Ἀλέξανδρος Μανροκορδάτος ἀρχοντες Μυκονίων, σελ. 161—223.

Ἐπιγραφή φραγκικὴ ἐν Νάξῳ, σελ. 223.

Ἡ λέξις περιγάρδι ὡς γνωγραφικὸν ὄνομα, σελ. 242 - 244.

Θεοδόσιος Σκυλίτσης καὶ Κύριλλος διδάσκαλοι τῶν ἐν Χίῳ φροντιστηρίων, σελ. 245—251.

Ἰωάννης Στάης ἕξαρχος Μελετίου τοῦ Φιλαδελφείας, σ. 251-260.

Μετοίκησις Ἀλβανῶν εἰς Ἴον, σελ. 260—265.

Ροβέρτος ἰησουΐτης ἐλεγχόμενος ἐν τοῖς τοῦ ἔτει ἀρχεῖς ἱεράρχου τῶν Χίων, σελ. 265 - 275. Ἀνεδημοσιεύθη ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1906, εἰς φύλλ.), ἔτος ΚϚ', σελ. 282—284, 291—292, 311—314.

Ἀρχιεπίσκοποι Καρπάθου καὶ Κάσου, σελ. 284 - 312.

Βιβλιοκρισία Τρύφωνος Εὐαγγελίδου καθηγητοῦ τοῦ ἐν Βόλῳ γυμνασίου Ἡ Μύκονος ἦτοι ἱστορία τῆς νήσου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς μετὰ χρόνου καὶ εἰκόνων. Ἐν Ἀθήναις, 1912, (1914), σελ. α'—δ', 1—290 εἰς 8ον (ὄραξ. 4), σελ. 312—319.

Παναγιώτου Νικουσίου πρὸς Φερδινάνδον τὸν τρίτον τὸν Γερμανῶν αὐτοκράτορα καὶ τὸν αὐτοῦ μυστικὸν σύμβουλον Ἐρρίκον Σχλίκιον ἐπιστολαί, ἐν Πεντηκονταετηρίδος τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἑλληνικοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1913—1921, εἰς 4ον), σελ. 221—263.

Ἀναγραφή τῶν ἐπικυρωτικῶν γραμμῶν τῶν πατριαρχικῶν σταυροπηγισκῶν μοναστηρίων τῆς πρώτης πατριαρχίας Γρηγορίου τοῦ ἀπὸ Συμύνης, ἐν Νέου ποιμένος περιοδικοῦ θεολογικοῦ, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Β', σελ. 239—266.

Νεόφυτος Δαμαλᾶς μητροπολίτης Θεσσαλονίκης, 1680—1686, ἐν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκη, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Δ', σελ. 551—562.

Κύριλλος ὁ ἐν Θηβῶν, ἐν Ἐκκλησιαστικῆς ἀληθείας, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1920, εἰς φύλλ.), ἔτει Μ', σελ. 429—432.

Μητροπολιταὶ Ρόδου, 1522—1651, ἐν Νέου ποιμένος, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1920, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 72—82.

Ἱερόθεος ὁ ἀπὸ Εἰθρίπου Ἰωαννίνων καὶ ἀνασύστασις τῆς μη-

τροπόλεως Κερκύρας, ἐν Νέου ποιμένος, (ἐν Κωνσταντινουπόλει, 1922, εἰς 8ον), τόμ. Γ', σελ. 409—416.

Φιλόθεος ὁ Καισαρείας τῶν Καππαδοκῶν, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1922, εἰς 8ον), τόμ. Η', σελ. 113—115.

Θεοφάνης ὁ ἀπὸ Ἀρκαδίας Χίου, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1922, εἰς 8ον), τόμ. Η', σελ. 116—120.

Περὶ τῆς ἐν Λιβόρον φ ἑλληνικῆς σχολῆς προσθῆκαι, ἐν Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας, (ἐν Ἀθήναις, 1922, εἰς 8ον), τόμ. Η', σελ. 108—112.

Μηλιγγοὶ καὶ Ἐξερῖται Σλάβοι ἐν Πελοποννήσῳ, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον).

Ἡ μητρόπολις Ζαρνάτας καὶ αἱ ἐν Μάνη ἐπισκοπαί, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον).

Ἱστορικὰ σημειώματα ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐν Νάξῳ καπουκίων, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον).

Ἀρχιεπίσκοποι Σαντοῦνης 1537—1814, Παναγία τῆς Γωνιάς τὸ καθολικὸν τῆς ἐν Θήρᾳ ἐπισκοπῆς, ποίημα ἀδήλου ποιητοῦ, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1923, εἰς 8ον). Ἀνεδημοσιεύθη Ὁ γὰρ Παναγίας τῆς Γωνιάς τὸ καθολικὸν τῆς ἐπισκοπῆς Θήρας, ἐκ τῆς Νησιωτικῆς ἐπετηρίδος, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1918, εἰς 8ον), σελ. 275—284.

Ἐν δὲ τῇ ἱστορικῇ βιβλιοθήκῃ τῶν ἀπὸ ἀλώσεως χρόνων ἐδημοσιεύθησαν τεύχη τάδε.

Α' Ἀργυρὸς Βεναρδῆς ὁ Ἀθηναῖος 1659—1720, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1921, εἰς 8ον).

Β' Ἡ ἐν Πελοποννήσῳ Ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἐπὶ Ἐνετῶν, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1921, εἰς 8ον).

Γ' Συνθήκη Ἑπτανησίων καὶ Ἀλῆ πασσᾶ ἔτει 1803, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1921, εἰς 8ον).

Δ' Ἡ πρώτη πατριαρχία τοῦ Κυρίλλου Λουζάρεως, ὁ θάνατος τοῦ πατριαρχοῦ Τιμοθεοῦ καὶ Ἰωάννου Θαλασσινοῦ ἀναγραφὴ τῶν πατριαρχῶν ἔτεσι 1612-1707, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1821, εἰς 8ον).

Ε' Ἡ μητρόπολις Ἀμυκλῶν καὶ Τριπολιτσᾶς καὶ αἱ ἐπισκοπαὶ Πίσσης, Ἐξερῶν, Βελιγόσιδος, (ἐν Ἐρμουπόλει 1891, εἰς 8ον). Ἡ ἐπισκοπὴ Βελιγόσιδος ἀνεδημοσιεύθη ἐκ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκῃ, 1918, εἰς 8ον), τόμ. Β', σ. 221—223.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000051007

Σ' Μακαρίου Καλογερά πρὸς Νεόφυτον τὸν πρόην Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης ἐπιστολή, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1921, εἰς 8ον).

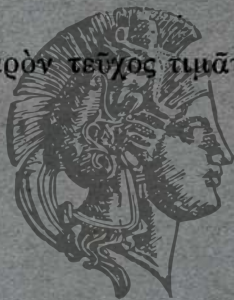
Ζ' Σημειώματα περὶ Ἑλλήνων ἐκ τῶν Μαρτίνου Κρουσίου Σουηκικῶν χρονικῶν, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον).

Η' Μητρόπολις Χριστιανουπόλεως, Ἄργους καὶ Ναυπλίας, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1922, εἰς 8ον). Ἀνεδημοσιεύθη τὸ γράμμα δι' οὗ ἀνασυνεστάθη ἡ μητρόπολις Ἄργους καὶ Ναυπλίας ἐκ τῆς Ἀθηνῶν, (ἐν Ἀθήναις, 1916, εἰς 8ον), τόμ. ΚΖ', σελ. 202—207.

Θ' Παυλάκις Κριτόπουλος, (ἐν Ἐρμουπόλει, 1923, εἰς 8ον). Ἀνεδημοσιεύθη τὸ εἰς Κωνσταντῖνον Καντακουζηνὸν ἐπίγραμμα ἐκ Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, (ἐν Θεσσαλονίκη, (1920, εἰς 8ον), τόμ. Δ', σελ. 559—560.

Τὸ παρὸν τεῦχος τιμᾶται Δρ. 10.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ